



Broj/Broj: 01,02,03,03/11-05-352/10

Capaјево/Sarajevo, 24. 11. 2010.

**IZVJEŠĆE S MEĐUPARLAMENTARNOG FORUMA ZAZNANOST, TEHNOLOGIJU I  
INOVACIJE ZA MEDITERANSKU REGIJU  
PARIZ, 9. I 10. 11. 2010.**

U organizaciji UNESCO-a (Organizacija UN-a za obrazovanje, znanost i kulturu) i Parlamentarne skupštine Mediterana (PAM), u Parizu je 9. i 10. studenoga 2010. održan Međuparlamentarni forum za znanost, tehnologiju i inovacije za mediteransku regiju. Cilj Forumu je poticati raspravu o potrebi tješnje suradnje između parlamentaraca, znanstvenika, medija i civilnoga društva. Ovaj dvodnevni susret prvi je u nizu redovitih sastanaka koje planiraju organizirati UNESCO i PAM u sklopu uspostavljanja službenog partnerstva. Forumu su bili nazočni predstavnici: parlamenata država članica Parlamentarne skupštine Mediterana, UNESCO-a, akademskih zajednica država članica PAM-a, istraživačkih ustanova i civilnoga društva.

U ime Parlamentarne skupštine BiH, Forumu je nazočila gđa Dušanka Majkić, predsjedateljica Doma naroda PSBiH i članica Izaslanstva Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana. U njezinoj pratnji, Forumu su nazočili i Edina Hrnjić, viša stručna suradnica za suradanju s međunarodnim organizacijama, i Adnan Bešić, prevoditelj za francuski jezik.

Sudionici Forumu istaknuli su kako politika i znanost moraju usporedno napredovati, te kako je potrebno prevladati postojeći jaz između njih, s obzirom na brojne izazove s kojima se čovječanstvo suočava. Znanost i politika samo zajedno mogu naći rješenja za probleme poput klimatskih promjena, siromaštva, gladi, zdravstvenih problema, prirodnih katastrofa i onečišćenja okoliša. Ono što je posebno bitno kada je u pitanju odnos znanstvenika i parlamentaraca jest potreba za smanjenjem nerazumijevanja koje može predstavljati prepreku izradi kvalitetnih zakonskih rješenja. Parlamentarci ne mogu biti stručnjaci za sva područja, te stoga znanstvene i tehničke informacije koje im se prezentiraju moraju biti razumljive, i što je još bitnije, moraju biti objektivne kako bi parlamentarci mogli na pravi način obavljati dužnosti koje su im građani povjerili. Trenutačno, odnosi između parlamentaraca i znanstvenika mogu se promatrati i na razini percepcije koju imaju jedni o drugima. S jedne strane, svi parlamentarci nisu uvijek u mogućnosti razumjeti domete znanosti, a s druge strane znanstvenici ne poznaju u cijelosti političke procese i rad parlamentaraca. Jednim od najkorisnijih rješenja kada je u pitanju pokušaj smanjenja jaza između parlamentaraca i znanstvenika i provođenja zakonodavne procedure u slučaju zakonskih akata sa znanstvenim sadržajem, ocijenjeno je održavanje javnih saslušanja kao foruma za razmjenu mišljenja i iskustava. Posebno je naglašen značaj parlamenata u osiguravanju neophodne financijske potpore istraživanjima, s obzirom na njihovu ulogu u procesu usvajanja proračuna.

Programom Forumu bila je predviđena razmjena iskustava parlamentaraca u izradi zakona sa znanstvenim sadržajem. Na poziv glavnog tajnika Parlamentarne skupštine Mediterana Sergija

Piazzija, sudionicima se obratila gđa Dušanka Majkić u svojstvu uvodničara za ovu sesiju. Tekst obraćanja prenosimo u cjelini:

*Poštovani predsjedatelju, poštovane dame i gospodo,*

*Veoma sam zadovoljna što u ime Bosne i Hercegovine prisustvujem Međuparlamentarnom forumu za znanost, tehnologiju i inovacije za mediteransku regiju, koji se održava u reprezentativnom sjedištu UNESCO-a. Moram istaknuti da BiH podržava svaku inicijativu Parlamentarne skupštine Mediterana koja je na putu stvaranja novih i sadržajnijih veza između zemalja članica. Svakako, od ključnog značaja na tom putu je uspostavljanje domene znanosti, tehnologije i inovacija u regiji, gdje smo kao parlamentarci spremni uraditi na najbolji način svoj dio posla.*

*Bosna i Hercegovina, kao i mnoge druge zemlje mediteranske regije, očekuje da putem znanosti, tehnologije i inovacija poboljša svoj ekonomski položaj, smanji siromaštvo, unaprijedi socijalni status svojih građana. Zato je ova inicijativa PAM-a i UNESCO-a podržana od BiH. Posve je jasno da ako se nerazvijene i nedovoljno razvijene zemlje ne uspiju izboriti s ovim izazovima, ako im u tome ne pomognu razvijene zemlje, neravnoteža na području istraživanja i primjene znanosti i tehnologija učinit će nepremostivima udaljenosti između zemalja članica naše regije.*

*Poštovane dame i gospodo,*

*Po dolasku u Pariz sačekala me radosna vijest. Bosni i Hercegovini i Albaniji odobren je bezvizni režim. Od 1. siječnja 2011. godine građani BiH će moći bez viza putovati u zemlje EU. To je ujedno i šansa za veliki broj mlađih i obrazovanih ljudi da se upoznaju s upravljanjem na području znanosti, tehnologije i inovacija, te da vlastitim doprinosom smanje jaz između razvijenih i zemalja u razvoju.*

*Inicijativa PAM-a i UNESCO-a za zajednički pristup zemalja članica mediteranske regije znanosti, tehnologiji i inovacijama jedinstvena je šansa za Bosnu i Hercegovinu, ali i druge zemlje Mediterana koje su stagnirale u razvoju u posljednjih 20 godina. Ovo je ujedno šansa da se to stanje počne mijenjati. U skladu s tim, smatram da je unutar Parlamentarne skupštine Mediterana potrebno poduzeti aktivnosti koje bi vodile k rekonstrukciji znanstvenoistraživačkog potencijala i reintegraciji istraživačkog prostora. Tu prvenstveno mislim da treba izraditi politiku djelovanja na području znanosti, tehnologije i inovacija, ali i utvrditi okvire, instrumente i prioritete za provedbu tih politika.*

*Podržavamo uspostavljanje regionalnog foruma za znanstvenu politiku s ciljem razmjene iskustava i informacija o izradi politika iz područja znanosti, tehnologije i inovacija, podržavajući jačanje kapaciteta parlamentarnih povjerenstava za znanost i slična područja.*

*Iako ekomska kriza i dalje ne posustaje, iako njen krajnji domet i opseg teško tko može predvidjeti, podsjetimo se jednog sjajnog pravila: u teškim vremenima na površini isplivavaju originalan pristup, inovativna rješenja i smjeli potezi. Inicijativa PAM-a posve je originalna u pristupu. Nedostaju nam još inovativna rješenja i smjeli potezi za ispunjenje naše misije.*

*Parlamentarna skupština BiH usvojila je Okvirni zakon o osnovama znanstvenoistraživačke djelatnosti i koordinacije unutarnje i međunarodne znanstvenoistraživačke suradnje u BiH. Zakon je okvirni s obzirom na to da je znanstvenoistraživačko područje u nadležnosti entiteta BiH, a na državnoj se razini provodi samo koordinacija.*

*O čemu govori ovaj zakon? Ovim zakonom utvrđuje se sljedeće: poseban interes na području znanosti i tehnologije u BiH, temeljna načela znanstvenoistraživačke djelatnosti, ostvarivanje međunarodne znanstvenoistraživačke suradnje i znanstvenoistraživačke suradnje unutar BiH,*

*način ostvarivanja koordinacije institucija nadležnih za područje znanosti i tehnologije, formira se Vijeće za znanost BiH, uspostavlja se koordinacija informacijskim sustavom za područje znanstvenoistraživačke djelatnosti u BiH.*

*U skladu s odredbama spomenutoga zakona, na razini Vijeća ministara BiH, kao predstavnika izvršne vlasti, u sklopu Ministarstva civilnih poslova formirano je Vijeće za znanost koje ima predsjednika i 12 članova. Ministarstvo civilnih poslova nadležno je i za ostvarivanje međunarodne suradnje BiH na području znanstvenoistraživačke djelatnosti. Pored toga, Ministarstvo civilnih poslova imenuje predstavnike BiH na službenim konferencijama na kojima sudjeluje BiH, a na kojima se razmatraju pitanja vezana za razvoj znanosti i tehnologije u međunarodnim tijelima i organizacijama. Također, Ministarstvo najmanje jednom godišnje raspisuje natječaj za dodjelu sredstava za sufinanciranje međunarodnih znanstvenoistraživačkih projekata i suradnju od značaja za BiH.*

*Poštovane dame i gospodo,*

*Moramo imati hrabrosti i nametnuti ova pitanja koja su od fundamentalnog značaja za budućnost ne samo BiH. Mislim da će ovaj Forum pomoći u tome. Izlaganja i zaključci, koje ćemo danas donijeti, afirmirat će položaj i ulogu znanosti, tehnologije i inovacija. To će nas potaknuti da tu misiju širimo u svakoj prilici i na svakom mjestu. U Bosni i Hercegovini, ali i u mnogim mediteranskim zemljama, stvari se rješavaju sporije i uz vrlo komplikirane mehanizme političkog odlučivanja. Ipak, uvjerena sam da ćemo uspjeti pronaći odgovore za sve te izazove. O nama ovisi koliko ćemo u tome uspjeti.*

*Hvala na pozornosti.*

Forum je ujedno bio i prigoda UNESCO-u da u povodu obilježavanja Svjetskoga dana znanosti (10. prosinca) predstavi Izvješće o znanosti. Izvješće je sastavila skupina neovisnih, međunarodnih stručnjaka, a obuhvaća razdoblje od 2005. do 2010. godine. U Izvješću je sadržan pregled globalnih trendova u znanosti i tehnologiji, utemeljen na širokom spektru kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja. Podijeljen je na poglavlja, od kojih svako tretira posebnu regiju i zemlje unutar regije. Izvješće od 520 stranica dostupno je na web-stranici UNESCO-a ([www.unesco.org](http://www.unesco.org)), te u Knjižnici Parlamentarne skupštine BiH u elektroničkom obliku.

Izvješće pripremila:

Edina Hrnjić  
viša stručna suradnica za suradnju  
s međunarodnim organizacijama

Dostavljeno:

- kolegijima obaju domova Parlamentarne skupštine BiH
- članovima Izaslanstva PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH  
Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH
- Kolegiju Tajništva PSBiH
- a/a